

**Αξιολόγηση αποκλειστικών δραστηριοτήτων των
νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών των
διπλωματούχων μηχανικών**

Κωνσταντίνος Κρεμαλής

Διπλ. Χημικός Μηχανικός ΕΜΠ
Μέλος ΔΣ Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας
Χημικών Μηχανικών
Γεν. Γραμματέας ΠΑΣΕΠΠΕ
Μέλος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ
Χαρ. Τρικούπη 140, Αθήνα
Τηλ: 210-6470400- Φαξ: 210-6470950
email: kkrem@tee.gr

Θεόδωρος Κρητικός

Διπλ. Χημικός Μηχανικός, ΕΜΠ
Ph.D., MIT
Επιμελητής Επιστημονικής
Επιτροπής ΧΜ-ΤΕΕ
Μέλος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ
Καλλικρατείας 10, 171 24 Ν. Σμύρνη
Τηλ: 210-5201460, 6937006725
email: tkritikos@ath.forthnet.gr

Αθήνα, Νοέμβριος 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I	Σελ.
1.0 Γενικά-Διαπιστώσεις	2
2.0 Προτάσεις για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού και για απαιτούμενες άμεσες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο.	13
2.1 Νέο Θεσμικό Πλαίσιο	13
2.2 Απαιτούμενες άμεσες τροποποιήσεις υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II	
1.0 Γενικά για την αξιολόγηση ρυθμίσεων των ν. 3982/2011-Μέρος Α & Άρθρο 228 του ν. 4072/2012 με αναφορά σε διπλωματούχους και τεχνολόγους μηχανικούς.	17
2.0 Αξιολόγηση των κρίσιμων διατάξεων	18
2.1 Παρ. 2 του άρθρου 228 του ν. 4072/2012	18
2.2 Παρ. 10 Άρθρου 5 ν. 3982/2011 και παρ. 1 και 2 παρ. 6 ν. 4072/2012	19
3.0 Προτάσεις για απαιτούμενες τροποποιήσεις στο Άρθρο 228 του ν. 4072/2012 και στον 3982/2011	21
3.1 Αιτιολογική Έκθεση	21
3.2 Απαιτούμενες Τροποποιήσεις	22

Αξιολόγηση αποκλειστικών δραστηριοτήτων των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών των διπλωματούχων μηχανικών

Κ. Κρεμαλής, Θ. Κρητικός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1.0 Γενικά-Διαπιστώσεις

Βάση: Πίνακες καταγραφής συνημμένοι στο έγγραφο 46782/914/31.10.2012 του Υπ. Οικονομικών, Γεν. Δ/ση Οικονομικής Πολιτικής, Διεύθυνση Τομέα Παραγωγής.

Αναφερόμενοι στην καταγραφή **των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των διπλωματούχων μηχανικών** και των υφιστάμενων περιορισμών, προκειμένου να διενεργηθεί η αξιολόγηση των περιορισμών με βάση τις αρχές της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της μη εισαγωγής διακρίσεων (προστασία της επαγγελματικής ελευθερίας στην πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και στο ελεύθερο επάγγελμα) έχουμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα.

Η καταγραφή που έχει μέχρι τώρα πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι **εξαιρετικά ελλιπής**, καθώς δεν περιλαμβάνει ολόκληρο το πλέγμα των νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων που αναφέρονται σε τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες και εισάγουν άμεσα ή έμμεσα περιορισμούς στην άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων από τις διάφορες ειδικότητες των διπλωματούχων μηχανικών, αλλά και των τεχνολόγων μηχανικών. Ως εκ τούτου στην αποτύπωση υπεισέρχονται **ανακρίβειες σε σχέση με τη θεώρηση υφισταμένων δραστηριοτήτων** ως αποκλειστικών ή μη, ενώ **αποκρύπτονται ουσιαστικές διατάξεις και κανονιστικές πράξεις που δημιουργούν αποκλεισμούς εντός των κόλπων των διπλωματούχων μηχανικών**. Η καταγραφή παραβλέπει επίσης **πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές πράξεις** που εισάγουν νέους περιορισμούς και διακρίσεις και ως εκ τούτου κρίνεται ως **ανακριβής και ανεπίκαιρη**.

Τα συγκεκριμένα παραδείγματα είναι πάρα πολλά. Σε ότι αφορά την καταγραφή και αποτύπωση, που έχει πραγματοποιηθεί, αναφερόμαστε χαρακτηριστικά και ενδεικτικά:

- (α) Δεν προκύπτει από καμία από τις καταγραφείσες διατάξεις ότι οι χημικοί μηχανικοί έχουν ως κατοχυρωμένες αποκλειστικές δραστηριότητες τη μελέτη και εποπτεία χημικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων καυσίμων και χημικών βιομηχανιών. Είναι άλλο αν είναι οι πλέον κατάλληλοι και άλλο αν πρόκειται για νομοθετικά κατοχυρωμένες αποκλειστικές δραστηριότητες. Αντίθετα προκύπτει ότι έχουν νομοθετικά κατοχυρωμένη **συμμετοχή** για την ίδρυση, λειτουργία, συντήρηση και αδειοδότηση χημικών εγκαταστάσεων, βάσει του Άρθρου 4 του Ν. 6422/1934, του ΠΔ 274/1997 και της Απόφασης 2834/2001 του ΣτΕ, **σε σύμπραξη με** διπλωματούχους μηχανολόγους ή ηλεκτρολόγους μηχανικούς στις μη απλές χημικές εγκαταστάσεις. Αυτοδύναμα μπορούν να δραστηριοποιούνται στις ίδιες εργασίες στις απλές χημικές εγκαταστάσεις όπως και οι διπλωματούχοι μηχανολόγοι, ηλεκτρολόγοι και ναυπηγοί μηχανικοί. Οι προηγούμενες δραστηριότητες διπλωματούχων χημικών μηχανικών δεν καταγράφονται στην αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης που έχει διενεργηθεί.
- (β) Το Άρθρο 4 του Ν. 6422/1934 και το ΠΔ 274/97 δεν καταγράφεται ως αφορόν και τους διπλωματούχους Μηχανολόγους, Ηλεκτρολόγους και Ναυπηγούς Μηχανικούς, παρά μόνον ως αφορόν τους Χημικούς Μηχανικούς. Αγνοείται επίσης η απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ σχετικά με το ΠΔ 274/1997.
- (γ) Οι Ν. 3982/2011 – Μέρος Α και 4072/2012 (Άρθρο 228) καταγράφονται ως αφορούντες τους μηχανολόγους μηχανικούς και τους ηλεκτρολόγους μηχανικούς και ηλεκτρονικούς μηχανικούς/μηχανικούς υπολογιστών. Όμως οι ανωτέρω νόμοι δεν αφορούν ρητά τους ηλεκτρονικούς μηχανικούς/μηχανικούς υπολογιστών, παρά μόνο στο βαθμό που αφορούν όλους τους διπλωματούχους μηχανικούς του Ν. 6422/1934 (άρθρα 2 και 3). Προκύπτει ότι οι ως άνω νόμοι επιχειρούν να τροποποιήσουν, σιωπηρά και όχι ρητά, το Ν. 6422/1934 (ιδίως τα άρθρα 2, 3 και 4 του Ν. 6422/1934 που σχετίζονται με άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε απλές μηχανολογικές, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις και χημικές εγκαταστάσεις). Είναι κατά την άποψή μας ο λόγος που οι πίνακες καταγραφής επαγγελματικών δραστηριοτήτων δεν περιλαμβάνουν, ως όφειλε, όλες τις ειδικότητες των διπλωματούχων μηχανικών.

(δ) Στη σχετική νομοθεσία που αφορά τους ναυπηγούς μηχανολόγους μηχανικούς έχει καταγραφεί μόνο ο Ν. 4072/2012 (άρθρο 228), ενώ ο Ν. 3982/2011 που περιέχει ρητή αναφορά στους ναυπηγούς στην παρ. 10 του άρθρου 5 (μέσω του άρθρου 1 του Ν. 6422/1934) δεν καταγράφεται.

(ε) Τα πρόσφατα εκδοθέντα κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 3982/2011 Προεδρικά Διατάγματα: Π.Δ. 112/2012 (ΦΕΚ197/Α/17-10-2012), ΠΔ 114/2012 (ΦΕΚ 199/Α/17-10-2012) και ΠΔ 115/2012 (ΦΕΚ 200/Α/17-10-2012) που αναφέρονται σε τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες σε διαφόρων ειδών εγκαταστάσεις δεν καταγράφονται. Ειδικά όμως για το θέμα αυτό αναφερόμαστε στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ αυτής της εργασίας.

Πέρα όμως από την ελλιπή καταγραφή και ανακριβή αποτύπωση, έχει παραληφθεί και το σύνολο των διατάξεων που εισάγουν, **μέσω των τίτλων των προδιαγραφών μελετών και της κατηγοριοποίησης των έργων**, περιορισμούς σε επαγγελματικές δραστηριότητες διπλωματούχων μηχανικών. Αναφερόμαστε στις κάτωθι διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών πράξεων που τους συνοδεύουν:

(α) Νομοθεσία Μελετών δημοσίων έργων

(β) Νομοθεσία Κατασκευής δημοσίων έργων

(γ) Θεσμικό Πλαίσιο για την έκδοση διοικητικών αδειών κατασκευής και λειτουργίας κτιριακών εγκαταστάσεων και πάσης φύσεως τεχνικών εγκαταστάσεων οικονομικών δραστηριοτήτων (βιομηχανικών, μεταλλευτικών, παραγωγής ηλεκτρισμού, δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, βιοτεχνικών, κλπ) και τεχνικών έργων.

Προφανώς το μέγεθος της εργασίας που θα απαιτούνταν για την καθολική και εξαντλητική απογραφή υπερέβαινε τις δυνατότητες των υπηρεσιών που την ανέλαβαν, καθώς αναφέρεται στο σύνολο της νομοθεσίας που αφορά την παρέμβαση του Κράτους στις οικονομικές δραστηριότητες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. **Όμως χωρίς την αξιολόγηση αυτής της νομοθεσίας είναι σχεδόν αδύνατος ο εντοπισμός του μηχανισμού με τον οποίο ασκούνται οι τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες στην Ελλάδα.**

Κατά ευτυχή συγκυρία όμως, δεν απαιτείται πλήρης καταγραφή αυτών των διατάξεων καθώς **υπάρχει συγκεκριμένη και επαναλαμβανόμενη διαδικασία - μεθόδευση**, με βαθιές ρίζες στις πελατειακές σχέσεις, τις πιέσεις συντεχνιακών συμφερόντων και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του ΤΕΕ, με την οποία

πραγματοποιείται **προσανατολισμός** δραστηριοτήτων προς ορισμένες μόνον ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών και σε βάρος άλλων ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών, αλλά και τεχνολόγων μηχανικών. Κατ' αυτόν τον τρόπο προκύπτει το **πραγματικό και ουσιαστικό «κλείσιμο» τεχνικών επαγγελματικών οικονομικών δραστηριοτήτων** από «προνομιούχες» ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών, μέχρι μάλιστα του σημείου της θεσμοθέτησης και αυτής ακόμη της **αντιπλοήσης επαγγέλματος**.

Ένας νόμος πλαίσιο για την απελευθέρωση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων μηχανικού δεν θα είχε παρά να υποχρεώσει στην εξάλειψη της συγκεκριμένης μεθόδευσης από όλη τη συναφή νομοθεσία και να απαγορεύσει την χρήση της στο μέλλον.

Η **μεθόδευση** αυτή προκύπτει μερικώς από ρυθμίσεις νόμων, κυρίως όμως από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται σε εφαρμογή τους και **στηρίζεται στη χρήση γενικών επιθετικών προσδιορισμών (σηματοδοσία-βαπτίσματα)** για το χαρακτηρισμό τεχνικών μελετών, έργων, συστημάτων και εγκαταστάσεων στις οποίες αναφέρονται οι τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες μηχανικού. Η μεθόδευση αυτή **προσανατολίζει στην πράξη τη συγκεκριμένη τεχνική επαγγελματική δραστηριότητα σε συγκεκριμένες ειδικότητες διπλωματούχου μηχανικού**, παρά το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις ο προσανατολισμός αυτός συγκρούεται με τους νόμους και θεμελιώνει προσφυγές στα δικαστήρια, τα οποία όμως, όπως είναι γνωστό, καθυστερούν την εκδίκασή τους. Είναι επίσης γνωστό ότι το ΣτΕ δεν υπεισέρχεται στην **κρίση της ορθότητας ή μη του προσανατολισμού**, καθόσον έχει δεχθεί ότι αυτός αποτελεί αρμοδιότητα της Διοίκησης. Με τον τρόπο αυτό οι **προσανατολισμοί** διαιωνίζονται.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται η χρήση του προσδιορισμού *«μηχανολογική και ηλεκτρολογική εγκατάσταση» («H/M»)* ή *«μηχανολογική και ηλεκτρολογική μελέτη»* σε πάσης φύσεως μελέτες, έργα, τεχνικά συστήματα και εγκαταστάσεις, γεγονός που προσανατολίζει προς την ειδικότητα του μηχανολόγου ή/και του ηλεκτρολόγου μηχανικού ως του μόνου αρμοδίου διπλωματούχου μηχανικού για την άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ειδικότητες μηχανικών, όπως π.χ. χημικοί μηχανικοί και μεταλλουργοί μηχανικοί, να αποκόπτονται από τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων, για τις οποίες προορίζονται ως βασικές ειδικότητες μηχανικών. Άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η χρήση του προσδιορισμού *«υδραυλικός»* σε τεχνικά συστήματα, έργα, μελέτες και εγκαταστάσεις, που προσανατολίζει δραστηριότητες μέσω και της λοιπής νομοθεσίας σε πολιτικούς μηχανικούς, τοπογράφους και μηχανολόγους ή/και

ηλεκτρολόγους μηχανικούς, αποκλείοντας τις ειδικότητες των μηχανικών διεργασιών όπως π.χ. οι χημικοί μηχανικοί και οι μεταλλουργοί μηχανικοί να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά σε συστήματα, μελέτες, έργα και εγκαταστάσεις, πολύ απλούστερα από αυτά στα οποία έχουν εκπαιδευθεί ή/και αποκτήσει εμπειρία στη βιομηχανία.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω παραθέτουμε χαρακτηριστικές περιπτώσεις από τις νομοθεσίες, που μνημονεύθηκαν παραπάνω.

Μελέτες Δημοσίων Έργων. Κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 716/1977 εκδόθηκε το ΠΔ 541/1978 στο οποίο ορίστηκαν οι **τίτλοι** κατηγοριών μελετών με τις οποίες **θεωρήθηκε** ότι καλύπτεται η μελέτη κάθε δημόσιου έργου. Βάσει αυτής της κατηγοριοποίησης μελετών εγγράφονται οι διπλωματούχοι μηχανικοί και άλλοι επιστήμονες και Εταιρείες στο Μητρώο Μελετητών και Γραφείων Μελετών, ώστε να δύνανται να συμμετέχουν σε δημόσιους διαγωνισμούς μελετών και τεχνικών συμβούλων. Οι κατηγορίες μελετών παραπέμπουν έμμεσα σε **προδιαγραφές** ορισμένων μελετών του κώδικα αμοιβών (ΠΔ 696/74), ο οποίος είχε επικαιροποιήσει **επιλεκτικά** τον κώδικα αμοιβών του 1938, ως προς τις μελέτες πολιτικού, μηχανολόγου και ηλεκτρολόγου μηχανικού, παραλείποντας τις προδιαγραφές μελετών και τον κώδικα αμοιβών που αναφέρονταν στις μελέτες χημικού μηχανικού (χημικοτεχνικές), μεταλλειολόγου μηχανικού, κλπ. Οι τελευταίες βέβαια εξακολούθησαν να υφίστανται ως περιεχόμενο και κώδικας αμοιβών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΒΔ 19/21 Φεβ.1938, έπαψαν όμως να εφαρμόζονται σε αντικείμενα τα οποία εντάχθηκαν στο ΠΔ 541/1978. Στο ίδιο ΠΔ 541/1978 εισήχθη η κατηγορία των μελετών υδραυλικών έργων, χωρίς να υπάρχει σε νόμο, ο ορισμός του υδραυλικού μηχανικού και των υδραυλικών εγκαταστάσεων και έργων. Η εγγραφή διπλωματούχων μηχανικών στο Μητρώο ανατέθηκε στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Μελετών (ΓΕΜ) του Υπουργείου Δημοσίων Έργων (με συμμετοχή του ΤΕΕ), **χωρίς συγκεκριμένο κανονισμό εγγραφής ειδικοτήτων στις κατηγορίες μελετών του Μητρώου.** Στις μελέτες όμως υδραυλικών έργων εντάχθηκε και η μελέτη εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων διαμέσου των προδιαγραφών του ΠΔ 696/74. Η ΓΕΜ ενέγραφε αυθαίρετα (χωρίς αναφορά σε νόμο) αρχικά μόνο πολιτικούς μηχανικούς στις μελέτες υδραυλικών έργων και αργότερα και τοπογράφους μηχανικούς, ποτέ όμως χημικούς μηχανικούς.

Με το νόμο 3316/2005 οι τίτλοι των κατηγοριών μελετών του ΠΔ 541/1978 ενσωματώθηκαν στο νόμο. Όμως η προβλεπόμενη Υπουργική Απόφαση του Ν. 3316/2005 για αντιστοίχιση ειδικοτήτων μηχανικών και λοιπών τεχνικών με τις

κατηγορίες μελετών δεν εκδόθηκε ποτέ και συνεχίστηκε η αδιαφανής διαδικασία της ΓΕΜ, στην οποία σημειωτέον **δεν εκπροσωπούνται** όλες οι ενδιαφερόμενες ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών. Η επικαιροποίηση των προδιαγραφών μελετών πραγματοποιήθηκε με τον Κανονισμό Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών που πλέον ρητά προσδιόρισε τη μελέτη εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και λοιπών αποβλήτων ως αντικείμενο υδραυλικής μελέτης και Η/Μ μελέτης, προσκαλώντας για το κύριο αντικείμενο στους δημόσιους διαγωνισμούς υδραυλικούς μελετητές (πολιτικούς μηχανικούς ή τοπογράφους μηχανικούς) και Η/Μ μελετητές (ηλεκτρολόγους ή μηχανολόγους μηχανικούς) προβλέποντας και αντίστοιχες αμοιβές. Οι μελετητές της κατηγορίας μελέτης «χημικής μηχανικής και χημικών εγκαταστάσεων» είτε υποβαθμίζονται είτε αποκλείονται στην πράξη από τις δημόσιες συμβάσεις μελέτης εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων και λοιπών αποβλήτων, μολοντί με το ΠΔ 274/1997 οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων έχουν χαρακτηριστεί ως «**χημικές εγκαταστάσεις**».

Κατασκευή Δημοσίων Έργων. Σύμφωνα με το Ν. 3669/2008 που κωδικοποίησε όλη τη νομοθεσία κατασκευής των δημοσίων έργων (νόμοι, ΠΔ, υπουργικές αποφάσεις) χωρίς να επιχειρηθεί αναγκαία συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, τα δημόσια έργα προκηρύσσονται με βάση τις κύριες κατηγορίες (Οικοδομικά, Υδραυτικά, Συγκοινωνιακά, Ηλεκτρομηχανολογικά, Βιομηχανικά/Ενεργειακά), **σε απόλυτη συνάφεια με τις μελέτες, όπως προσδιορίζονται στο ΠΔ 696/74**, και ενίοτε με βάση τις ειδικές κατηγορίες (όπως Πρασίνου, Επεξεργασίας Λυμάτων, κλπ). Προκύπτει ότι οι προσκαλούμενοι εργολήπτες σε δημοπρασίες ανήκουν στις κύριες κατηγορίες των μητρών (ΜΕΕΠ) που προσδιορίζονται από τις μελέτες. Δεδομένου ότι δεν υφίστανται προδιαγραφές για Βιομηχανικές/Ενεργειακές Μελέτες δεν προσκαλούνται στις δημοπρασίες εργολήπτες για Βιομηχανικά/Ενεργειακά Έργα. Έτσι π.χ. τις εγκαταστάσεις ξήρανσης της ιλύος στην Ψυττάλεια κλήθηκαν να κατασκευάσουν με το σύστημα μελέτης/κατασκευής εργοληπτικές εταιρείες Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων, και όχι Βιομηχανικών/Ενεργειακών έργων ή/και Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων, στις οποίες εγγράφονται και Χημικοί Μηχανικοί ως Εργολήπτες. Η απουσία προσδιορισμού των έργων ανάλογα με τον ειδικό λειτουργικό σκοπό που καλούνται να εξυπηρετήσουν σε συνδυασμό με την ύπαρξη γενικών κατηγοριών, επιτρέπουν τον προσανατολισμό και των έργων προς ορισμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις του ΜΕΕΠ και αποκλεισμό άλλων εντελώς αυθαίρετα.

Πολεοδομική Νομοθεσία. Στη νομοθεσία αδειοδότησης της κατασκευής κτιρίων οι απαιτούμενες μελέτες **τεχνικών εγκαταστάσεων και τεχνικών συστημάτων εξυπηρέτησης κτιρίων**, όπως προδιαγράφονται στις Ευρωπαϊκές Οδηγίες με βάση τον ειδικό λειτουργικό σκοπό τους ως συστήματα θέρμανσης, ψύξης, κλιματισμού, παροχής θερμού ύδατος, αποχέτευσης κλπ., αναφέρονται ως **ηλεκτρομηχανολογικές (Η/Μ)** μελέτες αυτών των συστημάτων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα στη μελέτη και κατασκευή κτιρίων να δραστηριοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά μόνο διπλωματούχοι ηλεκτρολόγοι ή μηχανολόγοι μηχανικοί (οι οποίοι σημειωτέον απολαμβάνουν και της δυνατότητας ανταλλαγής επαγγελματικής ύλης, παρά το ότι τούτο δεν προκύπτει από το περιεχόμενο των σπουδών τους) και να αποκλείονται χημικοί μηχανικοί για τους οποίους τα τεχνικά συστήματα εξυπηρέτησης κτιρίων είναι απλά με βάση το επαγγελματικό τους περίγραμμα. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση διπλωματούχου Χημικού Μηχανικού από τη Γερμανία, μέλους του ΤΕΕ, που όταν προσπάθησε να εγγραφεί στην πολεοδομία για την εκτέλεση θερμοϋδραυλικών (!) εγκαταστάσεων κτιρίων (κλασσική επαγγελματική δραστηριότητα των Χημικών Μηχανικών στη Γερμανία), αντιμετώπισε τον έλεγχο της υπηρεσιακής συντεχνίας, του ΤΕΕ ακόμη και των τεχνιτών υδραυλικών(!!!) και χρειάστηκε αγώνα για να γίνει τελικά αποδεκτός από το κύκλωμα και να του επιτραπεί να ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα για την οποία είχε εκπαιδευτεί και διέθετε και πείρα. Η πρακτική αυτή βρήκε εφαρμογή και κατά τις νομοθετικές παρεμβάσεις ενεργειακής επιθεώρησης των κτιρίων, όπου αντί για πιστή μεταφορά της Οδηγίας, που αναφέρεται σε δομικά στοιχεία, τεχνικά συστήματα εξυπηρέτησης και εξοπλισμό, κρίθηκε σκόπιμο να προστεθεί στην ελληνική νομοθεσία ο προσδιορισμός «ηλεκτρομηχανολογικός» στον εξοπλισμό, προκειμένου να δημιουργηθούν προσκόμματα σε άλλες ειδικότητες μηχανικών για την δραστηριοποίησή τους στην ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίων. Και βέβαια ο Κανονισμός Ενεργειακής Επιθεώρησης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) δεν παρέλειψε να προσανατολίσει και τη μελέτη ενεργειακής απόδοσης κτιρίου προς τις «προνομιούχες» ειδικότητες και να αναγκάσει συναδέλφους ΧΜ και τον ΠΣΧΜ να προσφύγουν στο ΣΤΕ για μη πιστή εφαρμογή της Οδηγίας.

Αδειοδότηση Παραγωγικών και Λοιπών Τεχνικών Οικονομικών Δραστηριοτήτων. Σε ό,τι αφορά τη νομοθεσία αδειοδότησης βιομηχανιών, βιοτεχνιών, μεταλλευτικών εγκαταστάσεων, μονάδων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου, ακόμη και πρατηρίων υγρών καυσίμων η νομοθεσία βρίθκει από προσανατολισμούς των απαιτούμενων τεχνικών εκθέσεων και υπομνημάτων προς τη μηχανολογική μελέτη (υπονοώντας μελέτη που

εκπονείται και υπογράφεται από μηχανολόγο μηχανικό, αλλά και ηλεκτρολόγο μηχανικό με βάση τη θεσμοθετημένη ανταλλαγή επαγγελματικής ύλης μεταξύ μηχανολόγων και ηλεκτρολόγων, που υποστηρίζεται από την ύπαρξη κοινού συλλόγου μηχανολόγων-ηλεκτρολόγων και το ΤΕΕ¹).

Προκειμένου να κατανοηθεί έτι περαιτέρω η μεθόδευση, αναφέρουμε την αυθαίρετη εισαγωγή του προσδιορισμού «μηχανολογική» στις άδειες εγκατάστασης, λειτουργίας, επέκτασης και εκσυγχρονισμού μεταποιητικών δραστηριοτήτων, σε άσχετα εκ πρώτης όψεως σχέδια ΠΔ που τέθηκαν πρόσφατα από το ΥΠΑΝ σε δημόσια διαβούλευση και αφορούν την ανάθεση του έργου της αδειοδότησης μεταποιητικών δραστηριοτήτων σε Επιμελητήρια και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Και τούτο διότι ο προσδιορισμός αυτός ούτε στο Ν. 3982/2011 απαντάται, ούτε στην Υπουργική απόφαση καθορισμού των δικαιολογητικών βάσει της οποίας γίνεται η εκχώρηση αρμοδιοτήτων. Η εισαγωγή του προσδιορισμού προφανώς **προσανατολίζει, πέραν των άλλων, ακόμη και τη στελέχωση των νέων τμημάτων αδειοδότησης των Επιμελητηρίων** με συγκεκριμένη ειδικότητα μηχανικών (ή τις συγκεκριμένες ειδικότητες μηχανικών στις οποίες η νομοθεσία, η πλέον πρόσφατη, κατοχυρώνει εντελώς αυθαίρετα την ανταλλαγή επαγγελματικής

---

¹ Η ταύτιση επαγγελματικών δραστηριοτήτων μηχανολόγου, ηλεκτρολόγου και ναυπηγού μηχανικού στους τομείς της μηχανολογίας και ηλεκτρολογίας έχει τις ρίζες της στο Ν. 6422/1934. Η αιτιολόγηση θα πρέπει να αναζητηθεί στο γεγονός ότι οι ανωτέρω ειδικότητες αποτελούσαν τότε κύκλους σπουδών εντός της Ανωτάτης Σχολής Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και οι απόφοιτοί της είχαν τον κοινό τίτλο του Διπλωματούχου Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου. Το 1969 ιδρύθηκε στο ΕΜΠ Τμήμα Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών εντός της Ανωτάτης Σχολής Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων, με κοινά μαθήματα μόνο κατά τα δύο πρώτα έτη σπουδών. Από το 1975 η Ανωτάτη Σχολή Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων διαχωρίστηκε σε δύο Ανώτατες Σχολές Μηχανολόγων Μηχανικών (στην οποία υπήχθη και το τμήμα Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών) και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών αντίστοιχα. Από το 1982 οι τρεις σχολές είναι ανεξάρτητες. Τα προγράμματα σπουδών των τριών ειδικοτήτων μηχανικών και η εξέλιξη της τεχνολογίας έχουν πάψει προ πολλού να δικαιολογούν τη διατήρηση των ρυθμίσεων του Ν. 6422/1934 σε ότι αφορά την πλήρη ταύτιση των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων. Οι πρόσφατες ρυθμίσεις του Ν. 3982/2011 που από όλες τις ρυθμίσεις του Ν. 6422/1934 διατηρούν ρητά σε ισχύ μόνο αυτή την ταύτιση (που είναι μάλλον αυθαίρετη ερμηνεία και δεν προκύπτει άμεσα ούτε από το άρθρο 1 του Ν. 6422/1934 που διατηρείται σε ισχύ, αν αναγνωστεί εκτός της ιστορικής συγκυρίας που προαναφέρθηκε) είναι απαράδεκτες, καθώς πλέον στις σημερινές συνθήκες η ιστορική ταύτιση ή/και αναγκαιότητα έχει προ πολλού εκλείψει και πλέον σηματοδοτεί τη θεσμοθέτηση της δυνατότητας ανταλλαγής επαγγελματικής ύλης χωρίς περιορισμούς στα αντικείμενα της μηχανολογίας και της ηλεκτρολογίας μεταξύ των τριών αυτών ειδικοτήτων, για την οποία δεν διαθέτουν τα αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα (βάσει σπουδών), ενώ με τις λοιπές ρυθμίσεις του Ν. 3982/2011, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4072/2012 (άρθρο 228), επιχειρείται και η αντιποίηση και από τις τρεις ειδικότητες επαγγελματιών άλλων ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών. Για τον ίδιο λόγο είναι πλέον απαράδεκτη η διατήρηση της κατηγορίας μελετών «Μηχανολογικές, Ηλεκτρολογικές, Ηλεκτρονικές» του Ν. 3316/2005, καθώς και η κατηγορία «Ηλεκτρομηχανολογικών Έργων» του Ν. 3669/2008 και του Ν. 3982/2011. Αντίστοιχες παρεμβάσεις αφορούν και στις υδραυλικές μελέτες, εγκαταστάσεις και έργα, καθώς αυτός ειδικά ο χαρακτηρισμός δεν ερείδεται σε νόμους.

ύλης). Συνεχίζεται έτσι δυναμικά και η πρακτική που οδήγησε και στη **στελέχωση των κρατικών, περιφερειακών και τοπικών αδειοδοτικών αρχών με συγκεκριμένες μόνο ειδικότητες μηχανικών**, γεγονός που επιτρέπει να **συντηρείται το συντεχνιακό περιβάλλον δημοσίων λειτουργιών και ιδιωτών επαγγελματιών «προνομιούχων» ειδικοτήτων μηχανικών και να αναπαράγεται.**

Τα ανωτέρω συμβαίνουν σε όλες τις περιπτώσεις νομοθετικά θεσμοθετημένων αδειών ίδρυσης (εγκατάστασης), λειτουργίας, εκσυγχρονισμού και επέκτασης μονάδων, εγκαταστάσεων και γενικά οικονομικών δραστηριοτήτων που χρησιμοποιούν τεχνικές εγκαταστάσεις, όταν από τα περιεχόμενα των απαιτούμενων τεχνικών εκθέσεων και υπομνημάτων που πρέπει να υποβληθούν ως δικαιολογητικά **προκύπτει ουσιαστικά η απαίτηση** παρουσίασης τεχνικών και λειτουργικών στοιχείων που συνήθως αντλούνται από τη μελέτη βασικού λειτουργικού σχεδιασμού και το βασικό διάγραμμα ροής της εγκατάστασης. **Όμως ο βασικός λειτουργικός σχεδιασμός μιας εγκατάστασης, με βάση τα ακαδημαϊκά προσόντα, είναι επαγγελματική δραστηριότητα της αντίστοιχης βασικής ειδικότητας διπλωματούχου μηχανικού που προορίζεται να δραστηριοποιηθεί ανάλογα με τον σκοπό της εγκατάστασης:** π.χ. ο μηχανολόγος μηχανικός για εγκαταστάσεις κατασκευής εξοπλισμού, ο χημικός μηχανικός για εγκαταστάσεις φυσικοχημικών και βιολογικών διεργασιών, ο μεταλλουργός μηχανικός για εγκαταστάσεις μεταλλουργικών κατεργασιών και διεργασιών, ο μεταλλειολόγος μηχανικός για εγκαταστάσεις ορυχείων και λατομείων κοκ. Είναι προφανές ότι με βάση επαγγελματικά προσόντα στα οποία περιλαμβάνεται η εμπειρία, οι διάφορες ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών μπορούν να εκπονούν το λειτουργικό σχεδιασμό διαφόρων εγκαταστάσεων. Το Ελληνικό όμως σύστημα χορηγεί επαγγελματικά δικαιώματα στη βάση ακαδημαϊκών τίτλων που μάλιστα δεν συνοδεύονται από επαγγελματικά περιγράμματα.

Οι απαιτήσεις που έθεσε ο Ν. 6422/1934 για άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων διαφόρων ειδικοτήτων μηχανικών σε διάφορα είδη εγκαταστάσεων αναφέρεται ρητά (παρ. 8 Άρθρου 6 του νόμου) **στις εργασίες ανέγερσης, τοποθέτησης, συναρμολόγησης, και θέσης σε λειτουργία του εξοπλισμού της εγκατάστασης.** Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 6422/1934 και την απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ στις μη απλές χημικές εγκαταστάσεις απαιτείται η σύμπραξη διπλωματούχου χημικού μηχανικού με διπλωματούχο μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εγκατάσταση θα κατασκευαστεί και θα τεθεί σε λειτουργία με τρόπο ασφαλή και αποτελεσματικό. Η αυτονόητη σύμπραξη που

επιβάλλει ο νόμος κατά τη διεύθυνση και επίβλεψη των εργασιών κατασκευής και θέσης σε λειτουργία της εγκατάστασης είναι δηλαδή το ουσιαστικό και αναλογικό μέτρο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος, που ένα ηπιότερο μέτρο, όπως αυτό της αυτοδύναμης δραστηριοποίησης κάθε συναφούς ειδικότητας μηχανικού σε όλο το φάσμα των τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων μιας μη απλής χημικής εγκατάστασης δεν θα μπορούσε να εξυπηρετήσει αποτελεσματικά. Πολλώ δε μάλλον, η αυτοδύναμη δραστηριοποίηση των λιγότερο κατάλληλων, βάσει επαγγελματικών προσόντων, ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών.

Από τα προαναφερθέντα προκύπτει κατάδηλα ότι η κείμενη νομοθεσία, αν προσεγγιστεί στο σύνολό της και όχι αποσπασματικά, επιβάλλει άμεσα ή έμμεσα αποκλεισμούς κατά την άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, κατά τρόπο διάχυτο και ανεξέλεγκτο, αυθαίρετο, αναιτιολόγητο και με μόνο απώτερο (και επιμελώς αποκρυπτόμενο) σκοπό την συνεχή προστασία ή/και διεύρυνση της επαγγελματικής ύλης ορισμένων μόνον ειδικοτήτων μηχανικών σε βάρος άλλων ειδικοτήτων μηχανικών αλλά και τεχνολόγων μηχανικών.

Τα ανωτέρω συμβαίνουν ακριβώς επειδή από τη νομοθεσία απουσιάζουν βασικοί ορισμοί όπως αυτοί της μηχανικής και των επαγγελματικών περιγραμμάτων των βασικών ειδικοτήτων μηχανικών, της πιστοποίησης των ακαδημαϊκών τίτλων σπουδών σε σχέση με την κάλυψη των επαγγελματικών περιγραμμάτων, σύνδεση των απαιτήσεων των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων με τα επαγγελματικά προσόντα των δυναμένων να τις ασκήσουν. Ακόμη και όταν υφίστανται **θεσμικές γνωμοδοτήσεις** (όπως συμβαίνει με τη Γνωμοδότηση της Συγκλήτου του ΕΜΠ για τα επαγγελματικά εφόδια των διπλωματούχων χημικών μηχανικών), αυτές επιδεικτικά, προκλητικά και εν τέλει **ανάρμοστα** αγνοούνται από τη Διοίκηση, ενώ ουδέποτε έχουν αντίστοιχα αναζητηθεί θεσμικές γνωμοδοτήσεις για τις ειδικότητες που τις στερούνται, ιδιαίτερα μάλιστα όταν αυτές οι ειδικότητες μηχανικών καθίστανται **de jure «προνομιούχες»**.

Επιπλέον, θεωρούμε ότι όσοι ευθύνονται για τη διατήρηση αυτής της νομοθεσίας μάλλον δεν έχουν σαφή αντίληψη των ακόλουθων χαρακτηριστικών επιπτώσεών της:

- Το γεγονός ότι πολλές βασικές ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών και εκατοντάδες νέων ειδικοτήτων και εξειδικεύσεων διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών, αναζητούν εναγωνίως «επαγγελματικά δικαιώματα» προκειμένου να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της χώρας.

- Τη θεσμοθέτηση της «υπογραφής» ως εγγύησης για τη δήθεν εξασφάλιση του Δημοσίου συμφέροντος, πράγμα που ισοδυναμεί τουλάχιστον με άγνοια των κινδύνων που η «υπογραφή» αυτή συνεπάγεται για την υγεία και ευημερία των πολιτών καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος, όταν τίθενται από «προνομιούχα» μεν αλλά χωρίς τα κατάλληλα προσόντα πρόσωπα.
- Τη δημιουργία συνθηκών για την ευδοκίμηση ανάρμοστων συμπεριφορών από νεωστί αποφοιτήσαντες «προνομιούχους» μηχανικούς, έναντι παλαιών και έμπειρων συναδέλφων τους.
- Την καταστρατήγηση της τεχνικής ιεραρχίας που επιβάλλεται να ισχύει ανεξάρτητα από ειδικότητες και εξειδικεύσεις μεταξύ **επαγγελματικών τίτλων** διπλωματούχων μηχανικών, τεχνολόγων μηχανικών, τεχνιτών και χειριστών.
- Την αδυναμία άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων λόγω εμπειρίας όπως προβλέπεται από το ΠΔ 38/2010 ιδιαίτερα από διπλωματούχους μηχανικούς, που μετά από επιτυχή καριέρα ως μισθωτοί επιθυμούν ή αναγκάζονται να αναζητήσουν διεξόδους συνέχισης της δραστηριότητάς τους.

Έχει τεκμηριωθεί επομένως ότι οι προαναφερθείσες διατάξεις και μεθοδεύσεις που ακολουθούνται σε ολόκληρο το πλέγμα της νομοθετικής και κανονιστικής πρωτοβουλίας του Κράτους για τη ρύθμιση της νομιμότητας άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων:

- Δεν πληρούν την αρχή της αναλογικότητας (αναγκαιότητας, προσφορότητας και αναλογικότητας εν τη στενή εννοία),
- Εισάγουν διακρίσεις στην πρόσβαση στη μισθωτή εργασία και στο ελεύθερο επάγγελμα, που οδηγούν αφενός μεν στη δυσμενή μεταχείριση πολλών ειδικοτήτων διπλωματούχων και πτυχιούχων μηχανικών, αφετέρου στην ιδιαίτερα ευνοϊκή μεταχείριση άλλων ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών, επιτρέποντας ανταλλαγές επαγγελματικής ύλης μεταξύ τους, αλλά και την αντιποίηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων άλλων ειδικοτήτων
- Δημιουργούν κατάδηλες αμφιβολίες ως προς τη δηλούμενη ή ευλόγως υποδηλούμενη σκοπιμότητα δημοσίου συμφέροντος (ασφάλεια, υγεία, οικονομική ανάπτυξη) μεγάλου πλήθους διατάξεων και πράξεων που αφορούν τη ρύθμιση τεχνικών επαγγελματικών οικονομικών δραστηριοτήτων, όταν ο γενικός αλλά και κυρίως ο ειδικός σκοπός δημοσίου συμφέροντος εξυπηρετείται με άλλα **πλέον πρόσφορα μέσα: Κάθε επαγγελματίας μηχανικός με ευθύνη του αναλαμβάνει ή εκτελεί τις εργασίες για τις**

οποίες διαθέτει τα ειδικά επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται γι' αυτές (όπως σπουδές και πείρα), υπέχει υποχρεώσεων (όπως κάλυψη επαγγελματικής και αστικής ευθύνης), τηρεί κώδικα δεοντολογίας, και υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο και κυρώσεις.

- Ενίοτε οι συντάκτες της νομοθεσίας επικαλούνται τεχνικής υφής σκοπιμότητα (π.χ. απλοποίηση αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματικών και μεταπονητικών δραστηριοτήτων), όταν αυτή προϋποθέτει ή/και μπορεί καλύτερα να εξυπηρετηθεί από κωδικοποίηση υφισταμένων διατάξεων, η οποία προδήλως δεν απαιτεί τη σιωπηρή κατάργηση υφιστάμενου νόμου και μάλιστα εν τη απουσία αυτής της κωδικοποίησης, όπως τούτο συνέβη με τον Ν. 3982/2011, το άρθρο 228 του Ν. 4072/2012 και τα εκδοθέντα κατ' εξουσιοδότηση ΠΔ, που τροποποιούν την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού στις εγκαταστάσεις που προσδιόριζε ο Ν. 6422/1934. Η τροποποίηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των μηχανικών στις εγκαταστάσεις όχι μόνον δεν αποτελούσε σκοπό στην αιτιολογική έκθεση του νόμου, αλλά μετά βδελυγμίας είχε αποκηρυχθεί, τόσο εγγράφως όσο και προφορικά, από του βήματος μάλιστα της Ολομέλειας της Βουλής.

Τέλος, πέραν της προφανούς αντισυνταγματικότητας των ρυθμίσεων και της καταπάτησης του ατομικού δικαιώματος της επαγγελματικής ελευθερίας πλήθους ειδικοτήτων διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών, τα ανωτέρω θεσμοθετήθηκαν και εξακολουθούν να θεσμοθετούνται κατά παράβαση της Οδηγίας 2000/78/ΕΚ, της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ και κατά παράβαση πλήθους άλλων τεχνικών οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. πρόληψη της ρύπανσης, ενεργειακή επιθεώρηση κτιρίων, κλπ), ενώ παρασάγγας απέχουν από τους κανόνες της επιστήμης, της πράξης και της τεχνικής που διέπει την άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων στον υπόλοιπο κόσμο.

2.0 Προτάσεις για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού και για απαιτούμενες άμεσες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο.

2.1 *Νέο Θεσμικό Πλαίσιο*

Στις συνθήκες κρίσης από τις οποίες διέρχεται η χώρα και προκειμένου να υπάρξουν απαραίτητες μεταρρυθμίσεις προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης, θεωρούμε ότι

απαιτείται και ριζική τροποποίηση του υφιστάμενου πλαισίου άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού.

Συγκεκριμένες προτάσεις με την απαιτούμενη αιτιολογία, υφίστανται σε σχετικές εργασίες στις οποίες έχουν εμπλακεί οι υπογράφωντες το παρόν κείμενο και είναι στη διάθεση των αρμοδίων αρχών.

Θεωρούμε όμως σκόπιμο να αναφερθούμε στην ανάγκη θεσμοθέτησης των ακόλουθων γενικών αρχών και κατευθύνσεων στις οποίες μπορούν να στηριχθούν οι προτάσεις ριζικής τροποποίησης της άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού στη χώρα μας:

- Ορισμός της άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού
- Διάκριση της τεχνικής ιεραρχίας σε πανεπιστημιακούς μηχανικούς, τεχνολόγους μηχανικούς, τεχνίτες και χειριστές σύμφωνα με τους διεθνείς Κώδικες Επαγγελμάτων που ισχύουν και στη χώρα μας (ΣΤΕΠ 92, όπως ισχύει).
- Προσδιορισμός επαγγελματικών περιγραμμάτων για την άσκηση του επαγγέλματος των διαφόρων βασικών ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών με την ευθύνη του φορέα, που τους εκπροσωπεί και με κριτήρια:
  - Γνωμοδότηση της Διοίκησης Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος για τις δυνατότητες πρόσβασης της βασικής ειδικότητας σε επαγγελματικές δραστηριότητες μηχανικού.
  - Άσκηση του επαγγέλματος για ένα διάστημα προς απόκτηση εμπειρίας ενός (I) ή δύο (II) επιπέδων που αντιστοιχούν σε αντίστοιχους επαγγελματικούς τίτλους.
  - Πιστοποίηση της εμπειρίας.
  - Εξειδικευμένες ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών και πτυχιούχοι ΑΤΕΙ εντάσσονται στις βασικές με προσδιορισμό του τεχνολογικού τομέα στον οποίο αναφέρεται η εξειδίκευση. Επιτρέπεται η ένταξη των εξειδικεύσεων σε βασικές ειδικότητες με βάση εξετάσεις που προσδιορίζονται με την ευθύνη των φορέων των βασικών ειδικοτήτων.

Σχετικό πλαίσιο για τα ανωτέρω είναι το πλαίσιο που διέπει την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις Η.Π.Α.

- Ορισμός Τεχνικής Ευθύνης (Αυτοπρόσωπη εποπτεία άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας).

- Οι νομοθετικά ρυθμιζόμενες επαγγελματικές δραστηριότητες των διπλωματούχων και πτυχιούχων μηχανικών ασκούνται με βάση τον επαγγελματικό τους τίτλο.

Οι επαγγελματικοί τίτλοι των διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών ανάλογα με την εμπειρία διακρίνονται σε δύο επίπεδα σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για τα επαγγελματικά προσόντα.

Επαγγελματικοί τίτλοι πρώτου επιπέδου επιτρέπουν άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων με ανάληψη τεχνικής ευθύνης σύμφωνα με το επαγγελματικό περίγραμμα, πλην των ακόλουθων δραστηριοτήτων και εκπροσωπήσεων:

- Συντονισμός έργου ομάδας μηχανικών
- Τεχνική εκπροσώπηση Φορέων και Εταιρειών.
- Πιστοποίηση Προσόντων.
- Εκπόνηση Πραγματογνωμοσυνών.
- Εκλογή σε όργανα των φορέων που εκπροσωπούν τους διπλωματούχους μηχανικούς.
- Άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με αποκλειστικότητα, που αιτιολογείται και συγκεκριμενοποιείται για λόγους Δημοσίου Συμφέροντος.

Οι ως άνω δραστηριότητες ασκούνται από τον επαγγελματικό τίτλο δευτέρου επιπέδου.

- Για την άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων με βάση τον πρώτο επαγγελματικό τίτλο, τηρούνται οι σχετικές ρυθμίσεις της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, δηλαδή του ΠΔ 38/2010 (Κεφάλαιο II).
- Το ΤΕΕ οργανώνεται σε νέες βάσεις ως ομοσπονδία των φορέων εκπροσώπησης των βασικών ειδικοτήτων των μηχανικών. Η Διοίκηση του Ομόσπονδου ΤΕΕ απονέμει τους επαγγελματικούς τίτλους δευτέρου επιπέδου με βάση διατάξεις σχετικού κανονισμού..
- Προσδιορίζονται διαδικασίες για την επιλογή αυστηρών κυρώσεων σε όσους καταχρώνται των ελευθεριών άσκησης του επαγγέλματος.

Σε κάθε περίπτωση οι αναλαμβάνοντες εντολή για την εκπόνηση μελετών καθώς και για την κατασκευή και λειτουργία έργων και εγκαταστάσεων πρέπει να ασφαλίζονται έναντι επαγγελματικής ευθύνης.

2.2 Απαιτούμενες άμεσες τροποποιήσεις υφιστάμενων νομοθετικών ρυθμίσεων

Αναγνωρίζεται ότι η ριζική τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου για την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού απαιτεί χρόνο, συνεργασία με τους φορείς των μηχανικών και εξειδικευμένη νομική επεξεργασία.

Προς άρση όμως εξόφθαλμα απαράδεκτων ρυθμίσεων προτείνουμε:

- α. Για τις επαγγελματικές δραστηριότητες σε τεχνικές εγκαταστάσεις, τις τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο ΙΙ αυτής της εργασίας.
- β. Επαγγελματικές δραστηριότητες που απαιτούν διεπιστημονική συνεργασία στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, ασκούνται υπό την ευθύνη διπλωματούχου μηχανικού ο οποίος οφείλει να συνεργάζεται με άλλους διπλωματούχους μηχανικούς, επιστήμονες και τεχνικούς προκειμένου η εκτέλεση των δραστηριοτήτων να υλοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστημονικής δεοντολογίας.

Στις σύνθετες επαγγελματικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται και οι ολοκληρωμένες ενεργειακές μελέτες, οι περιβαλλοντικές μελέτες, οι οικονομοτεχνικές μελέτες, οι μελέτες επιχειρησιακής έρευνας, οι μελέτες ασφάλειας και επικινδυνότητας.

Επίσης, η τυχόν επίβλεψη της εκτέλεσης των μελετών, η κατασκευή και θέση σε λειτουργία των έργων και των τεχνικών εγκαταστάσεων στα οποία αναφέρονται οι μελέτες, καθώς και η εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων.

- γ. Την προσαρμογή στις τροποποιήσεις ως άνω παρ (α), του θεσμικού πλαισίου που αναφέρεται σε Τεχνικές Εγκαταστάσεις και αφορά Μελέτες Δημοσίων Έργων ή αδειοδοτήσεις από οποιαδήποτε Αρχή.
- δ. Την εφαρμογή του ΠΔ 274/97 στις μελέτες ΔΕ, που αναφέρονται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας νερού και στερεών, υγρών και αερίων αποβλήτων.
- ε. Την εξής ρύθμιση για την κατασκευή Δημοσίων Έργων:
«Σε δημοπρατήσεις κατασκευής Δ.Ε. όπου καλούνται να συμμετέχουν εργολήπτες του ΜΕΕΠ για «Ηλεκτρομηχανολογικά Έργα» δικαιούνται εναλλακτικά να συμμετέχουν και εργολήπτες «Βιομηχανικών Ενεργειακών Έργων».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

1.0 Γενικά για την αξιολόγηση ρυθμίσεων των ν. 3982/2011-Μέρος Α & Άρθρο 228 του ν. 4072/2012 με αναφορά σε διπλωματούχους και τεχνολόγους μηχανικούς.

- Ο ορισμός των τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε όλες τις κατηγορίες τεχνικών εγκαταστάσεων, που υποδηλώνουν άσκηση των διαφόρων τεχνικών επαγγελμάτων, σε συνδυασμό με την παρ. 10 του Άρθρου 5 του ν. 3982/2011 προνοεί για την ελεύθερη άσκησή τους από ορισμένες μόνο ειδικότητες διπλωματούχων μηχανικών. Είναι επομένως τουλάχιστον ελλιπής καθόσον δεν προνοεί ομοίως για τα τεχνικά επαγγέλματα λοιπών ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών, που προορίζονται να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στις εγκαταστάσεις του ίδιου νόμου και σύμφωνα με το Σύνταγμα δικαιούνται να ασκούν ελεύθερα τις δραστηριότητές τους.
- Ο ορισμός των επαγγελματικών προσόντων σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 του ν. 3982/2011 δεν είναι συμβατός με τον ορισμό της Οδηγίας 36/2005 και το ΠΔ 38/2010 (Άρθρο 3 παρ. 4.1).
- Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι οι επαγγελματικές δραστηριότητες των τεχνικών επαγγελμάτων του ν. 3982/2011 θα έπρεπε να πιστοποιούνται και στη χώρα μας σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα των απαιτήσεων του ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ II του ΠΔ 38/2010.
- Οι νέες ρυθμίσεις για τα τεχνικά επαγγέλματα και σε ότι αφορά διπλωματούχους μηχανικούς συγκρούονται με άλλες ρυθμίσεις και μεταβάλλουν την άσκηση του επαγγέλματος των διπλωματούχων μηχανικών, ευνοώντας ορισμένες ειδικότητες και περιορίζοντας τις επαγγελματικές δραστηριότητες άλλων.
- Απαιτείται επομένως άμεση τροποποίηση στην κατεύθυνση του εξορθολογισμού των διατάξεων των νόμων 3982/2011 και 4072/2012 στις σημερινές συνθήκες, όπου ο ακαδημαϊκός τίτλος ταυτίζεται με τον επαγγελματικό, προκειμένου οι ρυθμίσεις του να αιτιολογούνται με βάση τις αρχές της αναλογικότητας, της μη εισαγωγής διακρίσεων και της εξυπηρέτησης του Δημοσίου Συμφέροντος.

Στην κατεύθυνση αυτή αξιολογούμε τις κρίσιμες ρυθμίσεις των νόμων αυτών και υποβάλλουμε προτάσεις τροποποιήσεων.

2.0 Αξιολόγηση των κρίσιμων διατάξεων

Αναφερόμενοι στο Άρθρο 228 του ν. 4072/2012 που τροποποίησε διατάξεις του ν. 3982/2011, καθώς και σε μη τροποποιηθείσες διατάξεις του ν. 3982/2011 και ιδιαίτερα της παρ. 10 του Άρθρου 5 του νόμου αυτού σημειώνουμε:

(2.1) Παρ. 2 του άρθρου 228 του ν. 4072/2012

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες της παρ. 2 του Άρθρου 228, αφορούν σύμφωνα με την παρ. 1 του ίδιου άρθρου **την ίδρυση, την επέκταση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των εγκαταστάσεων** της παρ. 4 του ίδιου Άρθρου.

Σύμφωνα με τους τίτλους σπουδών των αποφοίτων των Ελληνικών Πολυτεχνείων που αποτελούν και επαγγελματικούς τίτλους στην χώρα μας και είναι επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με την Οδηγία 36/2005 (ΠΔ 38/2010), μόνον οι διπλωματούχοι Χημικοί Μηχανικοί έχουν τα ακαδημαϊκά εφόδια για την ανάληψη κεντρικής τεχνικής ευθύνης σε επαγγελματικές δραστηριότητες μελέτης και λοιπών εργασιών της παρ. 2 του Άρθρου 228 σε χημικές εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις διεργασιών, όπως ορίζονται στη συνημμένη γνωμάτευση ΑΠ 3728/22.02.66 της Συγκλήτου του ΕΜΠ, που αποτελεί και επαγγελματικό περίγραμμα γι' αυτή την ειδικότητα διπλωματούχων μηχανικών. Σημειώνεται ότι ο ίδιος ορισμός περιλαμβάνεται στο ΠΔ 274/97 που χαρακτηρίζει τις χημικές εγκαταστάσεις σε εφαρμογή του Άρθρου 4 του ν. 6422/34 και προσδιορίζει τις επαγγελματικές δραστηριότητες των διπλωματούχων μηχανικών και τεχνικών διαφόρων ειδικοτήτων.

(2.2) Παρ. 10 Άρθρου 5 ν. 3982/2011 και παρ. 1 και 2 παρ. 6 ν. 4072/2012

Με βάση τα ανωτέρω και όσα στη συνέχεια θα αναφερθούν, η ρύθμιση της παρ. 10 του Άρθρου 5 του ν. 3982/2011 που παραμένει σε ισχύ με το ν. 4072/2012, υποκρύπτει ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των διπλωματούχων Χημικών Μηχανικών στις χημικές εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις διεργασιών (PROCESS INDUSTRIES) της παρ. 4 του Άρθρου 228, μόνο από διπλωματούχους Μηχανολόγους ή Ηλεκτρολόγους ή Ναυπηγούς Μηχανικούς με βάση και μόνο τον ακαδημαϊκό τους τίτλο χωρίς συνοδεία επαγγελματικού περιγράμματος. Αποτελεί επομένως η ρύθμιση **κλασσική περίπτωση αντιποίησης επαγγέλματος** και όχι απλά περίπτωση άσκησης αποκλειστικής επαγγελματικής δραστηριότητας, που πρέπει να αιτιολογείται με βάση τις αρχές της αναλογικότητας, της μη εισαγωγής διακρίσεων και της προστασίας του Δημόσιου Συμφέροντος. Και τούτο διότι:

- α. Με την παρ. 2 του Άρθρου 228 του ν. 4072/2012 **τροποποιήθηκε** ο ορισμός των επαγγελματικών δραστηριοτήτων της παρ. 3 του Άρθρου 2 του ν. 3182/2011. Αντί των όρων «υλοποίησης της μελέτης **μηχανολογικής ή ηλεκτρολογικής εγκατάστασης κλπ**» χρησιμοποιούνται οι όροι «εκπόνηση των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών μελετών μιας **εγκατάστασης κλπ**» περιλαμβανομένων και των χημικών, **σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 228.**

Καταργούνται με τον τρόπο αυτό οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στην αυτόνομη ή σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες συμμετοχή των Χημικών Μηχανικών στην **ίδρυση, επέκταση, λειτουργία και έλεγχο των χημικών εγκαταστάσεων.**

Οι ρυθμίσεις αυτές προβλέπονται από τους νόμους ν. 3518/1928, ν. 6422/1934 (Άρθρα 3 & 4), το ν. 3316/2005, το ν. 3669/2008 και πλήθος ΠΔ από τα οποία χαρακτηριστικά σημειώνουμε:

- Το ΒΔ 19/21 Φεβ. 1938 (Άρθρα 3, 9, 11). Είναι το μόνο που περιγράφει επαγγελματικές δραστηριότητες των διάφορων ειδικοτήτων διπλωματούχων μηχανικών σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του ΤΕΕ.
- Το ΠΔ 274/97.

Η τροποποίηση του πλέον σημαντικού Άρθρου του ν. 3982/2011 σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα, απλά υποδηλώνει τουλάχιστον την ανεπάρκεια των εισηγητών του για τη ρύθμιση θεμάτων εξαιρετικά κρίσιμων για την ενεργοποίηση του τεχνικού δυναμικού της χώρας και την ανάπτυξή της. Ανεπάρκεια που οδήγησε σε πλέον απαράδεκτες ρυθμίσεις όπως τούτο αιτιολογείται στα επόμενα.

- β. Δεν υφίσταται ορισμός της «μηχανολογικής μελέτης» (παρ. 2 Άρθρου 228). Αν υπονοείται ότι, προκειμένου περί **ίδρυσης** κλπ εγκαταστάσεων, ο όρος αναφέρεται στη βασική μελέτη του λειτουργικού σχεδιασμού (PROCESS DESIGN) της εγκατάστασης, που περιλαμβάνει την επιλογή ή διαστασιολόγηση εξοπλισμού με τον οποίο πραγματοποιούνται διεργασίες (UNIT OPERATIONS) στη χημική βιομηχανία ή βιομηχανία διεργασιών (CHEMICAL AND PROCESS INDUSTRIES), όπως **απόσταξη, ξήρανση, διαχωρισμοί φάσεων, αντιδραστήρες χημικών και βιολογικών δράσεων κλπ, τότε απλά θεμελιώνεται η ένστασή μας για αντιποίηση του επαγγέλματος του Χημικού Μηχανικού**, όχι μόνο με βάση την Απόφαση της Συγκλήτου του ΕΜΠ και την ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και τα συμβαίνοντα διεθνώς στην πράξη, όπως εύκολα μπορεί σήμερα να διαπιστώσει ο οποιοσδήποτε με τη χρήση του INTERNET.
- Αν ο όρος «μηχανολογική μελέτη» αναφέρεται στη μελέτη ίδρυσης κλπ βιομηχανιών – βιοτεχνιών κατασκευής εξοπλισμού τότε δεν σχετίζεται με τη μελέτη ίδρυσης κλπ χημικών βιομηχανιών ή βιομηχανιών των διεργασιών ή χημικών εγκαταστάσεων.
- γ. Αν υπονοείται ότι η «μηχανολογική και ηλεκτρολογική μελέτη» πράγματι απαιτείται μεταξύ άλλων μελετών (όπως πχ στατική, μελέτη αυτοματισμού και ρυθμίσεων κλπ), για την **ορθή εφαρμογή του λειτουργικού σχεδιασμού**, στη χημική βιομηχανία και στις εγκαταστάσεις διεργασιών (CHEMICAL AND PROCESS ENGINEERING), τότε πρέπει να είναι σαφές ότι αποτελεί υποστηρικτική συνιστώσα της μελέτης εφαρμογής για την **κατασκευή** των εγκαταστάσεων, προφανώς δεν αυτονομείται και εκπονείται με βάση τις οδηγίες και τα δεδομένα του υπεύθυνου του λειτουργικού σχεδιασμού της όλης μελέτης εφαρμογής. Στην κατεύθυνση αυτή άλλωστε έχει εκδοθεί και η απόφαση 2834/2001 του ΣτΕ που φαίνεται

δεν απασχόλησε τους εισηγητές των επίμαχων άρθρων του ν. 3982/2011 και του Άρθρου 228 του ν. 4072/2012.

δ. Η νομοθετική ταύτιση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων με βάση και μόνο τα **ακαδημαϊκά προσόντα** των διπλωματούχων μηχανολόγων, ηλεκτρολόγων και ναυπηγών μηχανικών και η ελευθερία άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε κάθε είδος εγκατάστασης, πρέπει να αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία, δεν αντέχει σε καμία λογική εξήγηση και προφανώς αποτελεί απαράδεκτη και αντισυνταγματική **μεροληπτική** μεταχείριση σε βάρος των επαγγελματικών δραστηριοτήτων διπλωματούχων μηχανικών άλλων ειδικοτήτων.

3.0 Προτάσεις για απαιτούμενες τροποποιήσεις στο Άρθρο 228 του ν. 4072/2012 και στον 3982/2011

3.1 Αιτιολογική Έκθεση

Αιτιολογούνται οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ν. 3982/2011 – Τεχνικά Επαγγέλματα και στο σχετικό άρθρο 228 του ν. 4072/2012 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος κ.τ.λ.».

α. Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 2 του Άρθρου 228 του νόμου «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος κ.τ.λ.» η άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων συνδέεται με το Δημόσιο συμφέρον και διευρύνεται ο ορισμός τους, ώστε να περιλαμβάνονται πληρέστερα οι τεχνικές δραστηριότητες όλων των επαγγελματιών, που απασχολούνται σε σχεδιασμό, μελέτες ίδρυσης και κατασκευής, εφαρμογή των μελετών, καθώς και επιβλέψεις λειτουργίας και συντήρησης διάφορων κατηγοριών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

Με τον τρόπο αυτό καλύπτονται οι διάφορες ειδικότητες και εξειδικεύσεις τεχνικών όλων των βαθμίδων.

Η φράση «ηλεκτρολογική ή μηχανολογική μελέτη μιας εγκατάστασης» αντικαθίσταται με τη φράση «μελέτες μιας εγκατάστασης» όπου αλλού εμφανίζεται στο Άρθρο 228.

β. Με την προτεινόμενη τροποποίηση της **παρ. 10 του Άρθρου 5 του ν.3982/2011**:

- (1) Προσδιορίζονται τα κριτήρια για την ελεύθερη άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων από τους αποφοίτους **Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών**. Και τα κριτήρια αυτά είναι οι τίτλοι σπουδών και τα επαγγελματικά περιγράμματα που πρέπει να τους συνοδεύουν. Το δεύτερο εδάφιο της τροποποίησης είναι συμβατό με το αντίστοιχο εδάφιο της παρ. 10 του Άρθρου 5 του ν. 3982/2011, προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα ελεύθερης άσκησης τεχνικών δραστηριοτήτων από κάθε ενδιαφερόμενο που διαθέτει αντικειμενικά τα απαιτούμενα προσόντα.
- (2) Προσδιορίζεται κατά τρόπο συμβατό για αποφοίτους Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών, η ελεύθερη άσκηση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προκειμένου με ελέγχους τους οποίους ο νόμος συνδέει με κυρώσεις, να διαπιστώνεται τυχόν παραβίαση των κανόνων της τέχνης, της επιστήμης και της επιστημονικής δεοντολογίας κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων.

Θεωρούμε ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις καλύπτουν και τις απαιτήσεις του μνημονίου για την αναθεώρηση των υφιστάμενων περιορισμών εντός των κόλπων των διπλωματούχων και τεχνολόγων μηχανικών στις νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες σε τεχνικές εγκαταστάσεις.

3.2 Απαιτούμενες Τροποποιήσεις

- **Παρ. 2 Άρθρου 228**

«3. «Τεχνικές Επαγγελματικές Δραστηριότητες» είναι οι εργασίες, που συνεπάγονται ανάληψη **τεχνικής ευθύνης** σε εγκαταστάσεις για την προστασία του Δημοσίου συμφέροντος και αφορούν :

α) Εκπόνηση των μελετών μιας εγκατάστασης, που απαιτούνται για την ίδρυση ή την κατασκευή της.

β) Επίβλεψη εκτέλεσης των εν λόγω μελετών.

γ) Υλοποίηση (κατασκευή) της εγκατάστασης.

δ) Επίβλεψη και έλεγχος της καλής και ασφαλούς λειτουργίας της εγκατάστασης.

ε) Επισκευής και συντήρησης της.

στ) Χειρισμού της λειτουργίας της εγκατάστασης.

ζ) Παροχής τεχνικών υπηρεσιών.

η) Πραγματοποίηση πραγματογνωμοσυνών επί εγκαταστάσεων.

- **Παρ. 4 Άρθρου 228**

«.....Κατηγορίες που αφορούν την εκπόνηση των **μελετών μιας εγκατάστασης**, ...,

(Διαγράφεται η επιτήρηση) , **τον χειρισμό της λειτουργίας της εγκατάστασης**, ...

αε) **τεχνικές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κτιρίων ...».**

- **Παρ. 5 Άρθρου 228**

«Άρθρο 4Α»

1) Για την ίδρυση .....η **εκπόνηση μελετών της εγκατάστασης** .....

2β) Καθορίζονται οι απαιτήσεις **εκπόνησης των μελετών μιας εγκατάστασης** ..... τόσο στο στάδιο αδειοδότησης της ίδρυσης ή της επέκτασής της, όσο και στο στάδιο κατασκευών της.

- **Παρ. 6 Άρθρου 228**

Άρθρο 16

Καταργούμενες Διατάξεις

2) Με την έκδοση των Π.Δ. που αναφέρονται στην παρ. 2 του Άρθρου 4Α

Καταργούνται.....

Διαγράφεται η φράση «με εξαίρεση την περίπτωση α) του Άρθρου 1 του ν.6422/34 που διατηρείται σε ισχύ».

- **Η παρ. 10 του Άρθρου 5 του ν.3982/2011**, τροποποιείται ως εξής :

α. Οι τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες αποφοίτων Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών σε συγκεκριμένες εγκαταστάσεις ασκούνται με βάση τους τίτλους σπουδών τους και τα επαγγελματικά περιγράμματα που τους συνοδεύουν και με τη διαδικασία που ορίζεται στην κατωτέρω παράγραφο 11. Με την ίδια διαδικασία ασκούνται τεχνικές επαγγελματικές δραστηριότητες από κάθε ενδιαφερόμενο εφόσον διαπιστώνονται αντικειμενικά οι προϋποθέσεις για την άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.

β. Ο αναλαμβάνων εντολή τεχνικής ευθύνης για την εκτέλεση τεχνικών επαγγελματικών δραστηριοτήτων σε μία εγκατάσταση, εκτελεί τις εργασίες για τις οποίες έχει τη γνώση και την επάρκεια με βάση τα επαγγελματικά του προσόντα και συνεργάζεται με άλλες ειδικότητες τεχνικών προκειμένου η εντολή να εκτελεσθεί σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστημονικής δεοντολογίας. Σε περίπτωση καταγγελίας για καταχρηστική άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων, ο καταγγελλόμενος ελέγχεται πειθαρχικά από τα αρμόδια όργανα του ΤΕΕ και στην περίπτωση απόδειξης της καταγγελίας επιβάλλονται οι προβλεπόμενες ποινές.

γ. Σε περίπτωση ανάληψης εντολής ως ανωτέρω παρ (β) από ελεύθερο επαγγελματία, απαιτείται η ασφάλισή του έναντι επαγγελματικής ευθύνης για τις επαγγελματικές δραστηριότητες που περιλαμβάνει η εντολή.

δ. Παραμένει το εδάφιο «Σε κάθε περίπτωση ... του παρόντος άρθρου».

- **Η παρ. 11 του άρθρου 5 του ν.3982/2011 τροποποιείται ως εξής:**
 «Ο ενδιαφερόμενος οφείλει να αναγγείλει εγγράφως στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του παρόντος την έναρξη άσκησης των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, υποβάλλοντας ταυτόχρονα διπλώματα ή **πτυχία (Διαγράφεται το προβλεπόμενα στο άρθρο 1 του ν.6422/34)** μαζί με τη σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, άδεια άσκησης επαγγέλματος ή ... του άρθρου 4.»
- **Τροποποιήσεις εκδοθέντων ΠΔ**
 Με βάση τις ανωτέρω τροποποιήσεις τροποποιούνται ανάλογα οι ρυθμίσεις των ΠΔ που έχουν εκδοθεί και αφορούν:
  - ΠΔ 112 (ΦΕΚ 197^Α/17.10.2012). Κατασκευή, Συντήρηση, Επισκευή Υδραυλικών Εγκαταστάσεων.
  - ΠΔ 114 (ΦΕΚ 199^Α/17.10.2012). Κατασκευή, Συντήρηση, Επισκευή και Επιτήρηση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων καύσης υγρών και αερίων καυσίμων για την παραγωγή ζεστού νερού.
  - ΠΔ 115 (ΦΕΚ 200^Α/17.10.2012) Εκτέλεση, Συντήρηση, Επισκευή και Επιτήρηση της λειτουργίας μηχανολογικών Εγκαταστάσεων σε βιομηχανίες κλπ.

Κωνσταντίνος Κρεμαλής

Μέλος ΔΣ Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας
Χημικών Μηχανικών

Γεν. Γραμματέας ΠΑΣΕΠΠΕ

Μέλος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ

Θεόδωρος Κρητικός

Επιμελητής Επιστημονικής
Επιτροπής Χημικών Μηχανικών-ΤΕΕ

Μέλος Αντιπροσωπείας ΤΕΕ